

ทัศนคติต่อการประทุษร้าย และการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อสัมพันธ์ภาพในการใช้ชีวิต  
ของรักร่วมเพศหญิงในกรุงเทพมหานคร

ATTITUDE TOWARDS STIGMATIZATION AND SOCIAL SUPPORT RELATED  
TO RELATIONSHIPS OF LESBIAN COUPLES IN BANGKOK



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารสังคม บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2547

ISBN 974-9781-04-X

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ



วิทยานิพนธ์	ทัศนคติต่อการประทุษร้าย และการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อ สัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิงในกรุงเทพมหานคร Attitude towards Stigmatization and Social Support Related to Relationships of Lesbian Couples in Bangkok
ชื่อนักศึกษา	นางสาวสิริกร รุ่งบุญคง
รหัสประจำตัว	454039
สาขาวิชา	การบริหารสังคม
ปีการศึกษา	2547

### บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษาทัศนคติต่อการประทุษร้าย และการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิงในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะสัมพันธภาพของคู่รักร่วมเพศหญิง 2) ศึกษาทัศนคติต่อการประทุษร้ายของคู่รักร่วมเพศหญิง 3) ศึกษาการสนับสนุนทางสังคมของคู่รักร่วมเพศหญิง 4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมพันธภาพของคู่รักร่วมเพศหญิง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ รักร่วมเพศหญิงจาก 16 เว็บไซต์ ผู้ศึกษาได้เลือกเว็บไซต์ ตัวอย่างที่มีผู้เข้าชมมากที่สุด 3 เว็บไซต์ ซึ่งจากการสำรวจพบว่าในแต่ละเว็บไซต์ มีจำนวนผู้เข้าชมเฉลี่ยประมาณ 800 คน แต่การเลือกจากเว็บไซต์ ได้กลุ่มตัวอย่างไม่เพียงพอ จึงใช้วิธีอื่นร่วมด้วย คือ การทบทวนจากผู้ที่รู้จักที่ไม่ได้อยู่ในเว็บไซต์เพิ่มเติม จนครบตามจำนวนที่กำหนด

เกณฑ์การเลือกบุคคลตัวอย่าง ได้ทำการกำหนดคุณสมบัติไว้ว่า ต้องเป็นผู้หญิงที่มีคู่รักในปัจจุบันเป็นรักร่วมเพศหญิง โดยต้องอยู่ในครัวเรือนเดียวกันอย่างน้อย 3 วันต่อสัปดาห์ และอยู่ด้วยกันมาอย่างน้อย 6 เดือน และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ขณะทำการศึกษาวิจัย มีอายุระหว่าง 20-60 ปี จำนวน 15 คนโดยกระจายแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม เท่าๆ กัน กลุ่มละ 5 คน คือ อายุ 20-29 ปี อายุ 30-39 ปี และอายุ 40 ปีขึ้นไป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ระดับลึก (In-Depth Interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ผลการศึกษาจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ด้านข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างรักร่วมเพศหญิง จำนวน 15 คู่ มีอายุน้อยสุด 23 ปี และอายุสูงสุด 49 ปี มีอายุห่างระหว่างคู่เฉลี่ย 2-3 ปี มีอายุห่างกันมากที่สุด 10 ปี และที่ไม่ห่างกัน คือ มีอายุเท่ากัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่

มีประสบการณ์ใช้ชีวิตคู่แบบรักร่วมเพศหญิงเท่านั้น มีเพียงคนเดียวที่เคยผ่านการสมรส และมีบุตรมาก่อน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คู่ที่มีระดับการศึกษาสูงสุด คือ ระดับปริญญาโท และคู่ที่มีระดับการศึกษาน้อยสุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและมีฐานะทางเศรษฐกิจดีมาก โดยพิจารณาจากอาชีพที่มีความมั่นคง และมีรายได้ประจำ คู่รักที่มีรายได้ต่อเดือนสูงสุด คือ 200,000 บาท และคู่รักที่มีรายได้น้อยสุด คือ 10,000 บาท รายได้เฉลี่ยประมาณ 50,000 บาท

ผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อการประทับริชา พบว่า คู่รักร่วมเพศหญิง ไม่ได้รับการประทับริชาจากสังคมมากนัก กลุ่มที่ได้รับการประทับริชารุนแรง จะไม่สนใจสังคม ถ้าการประทับริชาไม่รุนแรงก็สามารถยอมรับได้ ในภาพรวมสังคมทุกกลุ่มยอมรับคู่รักร่วมเพศหญิงได้มากขึ้นและไม่มีการประทับริชาที่รุนแรง ทัศนคติต่อการประทับริชาทางสังคม มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง กล่าวคือ เมื่อคู่รักร่วมเพศหญิงมีความเข้าใจต่อปฏิกิริยาของสังคมก็ยังคงสามารถครองรักครองคู่กันได้ด้วยสัมพันธ์อันดี

ผลการวิเคราะห์ การสนับสนุนทางสังคม พบว่า คู่รักร่วมเพศหญิงได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่ดี มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง ผลการวิเคราะห์ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง พบว่า คู่รักร่วมเพศหญิง มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่

จากกรศึกษาลักษณะสัมพันธ์ภาพของคู่รักร่วมเพศหญิง พบว่า คู่รักร่วมเพศหญิงมีลักษณะสัมพันธ์ภาพที่ดี มีความเห็นพ้อง มีความพึงพอใจ มีความกลมเกลียวกัน และมีการแสดงความรักต่อกัน และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง คือ 1) ทัศนคติต่อการประทับริชา 2) การสนับสนุนทางสังคม 3) การรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

จากการศึกษาวิจัย พบประเด็นที่น่าสนใจว่าลักษณะสัมพันธ์ภาพของคู่รักร่วมเพศหญิงที่มีลักษณะดีมาก อันเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีการศึกษาดี มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี ครอบครัวยอมรับ ผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุนในความสามารถและหน้าที่การงาน และสิ่งสุดท้าย พบประเด็นที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง คือ คู่รักร่วมเพศหญิง มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง มีอิสระทางความคิด และไม่รู้สึกว่าตนเองได้รับการประทับริชาจากสังคม กล่าวคือ ไม่ได้รับการแสดงปฏิกิริยาจากสังคมมากนัก

ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษาควรเน้นการศึกษาให้มีความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาอย่างแท้จริง ภาครัฐและเอกชนควรจะมีการสนับสนุนด้านอาชีพอย่างเท่าเทียมกัน ด้านสื่อมวลชน ควรนำเสนอภาพลักษณ์และสร้างความเข้าใจ หรือข้อเท็จจริงดังเช่นสังคมทั่ว ๆ ไป ให้การยอมรับและให้อิสระเสรีภาพในการดำเนินชีวิตของทุกคน

<b>Thesis Title</b>	Attitudes towards Stigmatization and Social Support Related to Relationship of Lesbian Couples in Bangkok.
<b>By</b>	Ms. Sirikorn Rungboonkong
<b>Identification No.</b>	454039
<b>Degree</b>	Master of Social Work (M.S.W.)
<b>Major</b>	Social Administration
<b>Academic Year</b>	2004

### ABSTRACT

This research aimed to study the attitudes towards of stigmatization and social support related to relationships of Lesbian Couples in Bangkok. The purposes were:

1. To study characteristics of Lesbian relationships.
2. To study the attitude towards stigmatizes of Lesbian relationships.
3. To study the social support
4. To study factors related to relationships of lesbian couples

Three most popular websites were selected from different sixteen Lesbian websites as the samples. These websites comprised approximately 800 members. However volunteer samples were not enough therefore out of websites volunteer samples were selected more to complete the samples of size 15 lesbians

The criterions of selected representative groups were that they must be a couple who apparently stay together at least 3 days per week and have been living together for at least 6 months in Bangkok. Their age range were between 20 to 60. Fifteen of them were equally divided into 3 age groups, 5 lesbians in each group of 20-29,30-39 and 40 up

In-depth interview was used as the tool for data collection in this qualitative research.

The result from content analysis generally showed that the youngest sample was 23 and the oldest was 49. The age difference between a couple approximately 2-3 years and the most age difference was 10 years.

Most of them experienced family life only with lesbian relationships except one had sexual relation with man and had children. The average education is bachelor degree and the

highest was Master Degree. Though the lowest education was high school level, they had a secure financial status due to their secure occupations and regular incomes. The highest incomes earned by one lesbian is around 200,000 Baht, the lowest is 10,000 Baht and that makes the average income of 50,000 Bath per month.

As a result of analyzing the attitude on stigmatization, it was found that lesbian couples had positive attitudes on it and this slightly influenced their relationships that meant lesbian couples who understood the reaction of others rather had good relationships in family life.

As for the social support, it was found that the social support positively related to relationship of lesbian couples.

Analyzing the self-esteem of individual within a lesbian relationship, results show that each individual has strong feelings regarding their own value within society as well as the value of the relationship within society. Since society has been more accepting and positive attitude towards lesbian relationships,

As for the characteristics of lesbian relationship it was found that they have good relationship, agreement, satisfaction, unity and affection for each other. Factors effecting good relationship, were 1) attitude towards stigmatization 2) social support 3) self-esteem

Findings indicated that relationship characteristics of lesbians was good due to high socio-economic status and high education of the samples. Their family accepted their relationship. Their supervisor supported them in their work duty and capability. Lastly the relevant finding was the high self-esteem of the lesbian. They had free thinking and did not feel the stigmatization from society. In other word, they did not feel much reaction from society.

Everyone is part of society. So related offices such as educational institution should emphasize on providing knowledge in sex education. Government and private sectors should support occupation equally. Mass media should present image with good understanding and present the fact to society in order to create acceptance and freedom of the individual way of living.

### กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยขอกราบ  
ขอบพระคุณอาจารย์ ดร.เสาวนิจ นิจนันต์ชัย อาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับความกรุณาจาก  
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัญจุฑา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัชติยา วรรณสุด ที่ได้  
เสียสละเวลาอันมีค่า ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดทั้งได้ช่วยเหลือวิเคราะห์ข้อมูล ชี้แนะแนวทางที่  
เป็นประโยชน์ รวมทั้งช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี และ  
รองศาสตราจารย์นิภา ส.คุณรสุนทร ที่ได้สละเวลามาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงาน  
คณะกรรมการการอุดมศึกษา ร่วมเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้คำปรึกษา  
ตรวจแก้ไข และเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณท่าน  
คณาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกท่าน ตลอดจนอาจารย์พิเศษ  
ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่ายิ่งแก่ผู้ทำวิจัย

ขอขอบคุณผู้ดูแลเว็บบอร์ดทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาอนุญาตและร่วมสนับสนุนให้ผู้วิจัย  
ได้ลงประกาศรับกลุ่มตัวอย่างผ่านช่องทางและเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร และเก็บรวบรวมข้อมูล  
การทำวิจัยด้วยดีมาตลอด และขอบคุณผู้ริเริ่มเผยแพร่หนังสือทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์  
ตอบคำถามที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย ก่อให้เกิดมิตรภาพและความสัมพันธ์อันดีในการศึกษา  
วิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณสุภาวีย์ เกิดอยู่ คุณธิดารัตน์ ถิขิตวรกุล คุณเกศรา หัสดินไพศาล  
คุณพัชราวรรณ โชติชัย ที่เป็นกำลังใจและคอยให้ความช่วยเหลือ และขอบพระคุณเพื่อน ๆ M.S.W.  
รุ่น 10 ทุกท่านที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายขอขอบพระคุณอย่างสูงสำหรับความช่วยเหลือ แรงสนับสนุน ส่งเสริม และกำลังใจ  
ที่ได้รับจากคุณแม่ และพี่น้องในครอบครัวทุกท่าน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี  
ตลอดจนขออุทิศความสำเร็จจากการศึกษาแก่ คุณพ่อรบ รุ่งบุญคง บิดาที่ล่วงลับ อันเป็นที่เคารพ  
รักยิ่ง เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ผู้ทำวิจัยตลอดไป

ศิริกร รุ่งบุญคง